

**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים),
התשע"א-2011**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3), 26, 30(ב), 32(ב) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל),
התשס"ה-2005¹ (להלן - חוק קופות גמל) וסעיפים 36 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח),
התשמ"א-1981² (להלן - חוק הביטוח), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': הגדרות

1. הגדרות בתקנות אלה -
- "אופציה" - אופציית רכש או אופציית מכר ;
- "אופציית מכר" - התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות למכור את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש לבין שווי נכס הבסיס, והכל במועדים ובתנאים הנקובים בה ;
- "אופציית רכש" - התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות לקנות את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין מחיר המימוש לבין שווי נכס הבסיס, והכל במועדים ובתנאים הנקובים בה ;
- "אופציית רכש 001" - אופציית רכש על מדד ניירות ערך שמחשבת ומפרסמת הבורסה ואשר מחיר המימוש שלה שווה לאגורה אחת ;
- "איגרת חוב" - מסמך שהנפיק תאגיד המעיד על קיומה של התחייבות כספית שחב התאגיד, ומגדיר את תנאיה, לרבות מסמך כאמור שהנפיקה המדינה ותעודת סל הרשומה למסחר בבורסה מסוג תעודת התחייבות (להלן - תעודת סל) ;
- "איגרת חוב בלתי סחירה" - איגרת חוב שאינה איגרת חוב סחירה ;
- "איגרת חוב סחירה" - איגרת חוב הרשומה למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר ;
- "איגרת חוב מיועדת" - כל אחת מאלה :
- (א) איגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה ;
- (ב) איגרת חוב מסוג "ערד" ;
- (ג) איגרת חוב שמנפיקה המדינה לפי חוק המילווה (חברות ביטוח), התשכ"ג-1962³ (להלן - חוק המילווה חברות ביטוח) ;
- (ד) איגרת חוב בערבות המדינה שהונפקה במסגרת הסכמי ביטוח חיים צמוד ;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208 ; התשס"ה, עמ' 732.

³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 10 ; התש"ן, עמ' 144.

“איגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה” – כל אחת מאלה:

(1) איגרת חוב שהונפקה לפי תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג “מירון”), התש”ם-1980⁴;

(2) איגרת חוב בלתי סחירה שהונפקה עד יום י”א בטבת התשמ”ח (1 בינואר 1988) לקופת גמל לקצבה בלבד שלא בידי המדינה, ותמורת ההנפקה הופקדה במלואה בפיקדון חשכ”ל;

“איגרת חוב מסוג “ערד” – איגרת חוב בלתי סחירה שהונפקה לקופות גמל לקצבה בלבד, לפי תקנות מילווה המדינה (סדרות מסוג “ערד”), התשנ”ה-1995⁵;

“איגרת חוב של מדינת ישראל” – איגרת חוב שמנפיקה המדינה לפי חוק מילווה המדינה, התשל”ט-1979⁶ (להלן – חוק מילווה המדינה), לפי חוק מילווה פיתוח, התש”ך-1960⁷, לפי חוק מילווה קצר מועד, התשמ”ד-1984⁸ (להלן – חוק מילווה קצר מועד) או לפי חוק נכסי המדינה, התשי”א-1951⁹;

“בורסה” – בורסה לניירות ערך בישראל, שקיבלה רישיון על פי סעיף 45 לחוק ניירות ערך, התשכ”ח - 1968¹⁰ (להלן – חוק ניירות ערך);

“בורסת חוץ” – בורסה לניירות ערך במדינת חוץ מאושרת;

“ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתה” – כהגדרתו בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ”ה-1985¹¹ (להלן – הודעת ענפי ביטוח);

“ביטוח חיים”, “ביטוח כללי”, “הון עצמי” ו”נכס לא כספי” – כהגדרתם בתקנות ההון העצמי;

“ביטוח מפני מחלות ואשפוז” – כמשמעותו בפסקה 6 בסעיף 1א בהודעת ענפי ביטוח, למעט פוליסות ביטוח שהונפקו לתקופה שאינה עולה על שנה ולמעט פוליסות לביטוח קבוצתי;

“בנק” – תאגיד שקיבל רישיון לפי סעיף 4(א)(1) או (ב), או 4(א)(2) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א-1981¹² וכן תאגיד בנקאי בחו”ל שהוא תושב מדינת חוץ מאושרת, הנמצא בפיקוח ממלכתי של המדינה שהוא תושב בה;

“בעל רישיון ניהול תיקי השקעות” – כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, ולגבי השקעות במדינת חוץ מאושרת – גם מי שרשאי לעסוק בניהול תיקי השקעות לפי הדין החל באותה מדינת חוץ;

“גורם קשור” –

(1) לעניין פרק ג’, כל אחד מאלה:

⁴ ק”ת התש”ם, עמ’ 1764; התשנ”ז, עמ’ 79.
⁵ ק”ת התשנ”ה, עמ’ 1499; התשנ”ה, עמ’ 1620.
⁶ ס”ח התשל”ט, עמ’ 112; התשנ”ה, עמ’ 150.
⁷ ס”ח התש”ך, עמ’ 47.
⁸ ס”ח התשמ”ד, עמ’ 69; התשנ”ו, עמ’ 376.
⁹ ס”ח התשי”א, עמ’ 52; התשנ”ה, עמ’ 496.
¹⁰ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 234; התש”ס, עמ’ 252.
¹¹ ק”ת התשמ”ה, עמ’ 1416; התשנ”ח, עמ’ 948.
¹² ס”ח התשמ”א, עמ’ 232; התשנ”ט, עמ’ 24.

- (א) צדדים קשורים למשקיע המוסדי ;
- (ב) אדם המנהל את השקעות המשקיע המוסדי, ביחס לכספים שמנוהלים על ידו (להלן - מנהל השקעות) ;
- (ג) אדם השולט או מחזיק בעשרים אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במנהל השקעות ;
- (ד) מי שנשלט בידי אחד מן המנויים בפסקאות (ב) או (ג) ;

(2) לעניין פרק ה', כל אחד מאלה :

- (א) אדם הנשלט בידי מי ששולט במבטח ;
- (ב) אדם המחזיק עשרה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח ומי שנשלט על ידו ;
- (ג) נושא משרה במבטח או בן זוגו.

"דירוג" - דירוג חוב בישראל או במדינת חוץ מאושרת, שנקבע על ידי חברה מדרגת שאישר הממונה או שאישרה הרשות לניירות ערך ; נקבעו לחוב מספר דירוגים, יחשב הדירוג הנמוך ביותר כדירוג ;

"דירוג השקעה" - דירוג BBB- ומעלה ;

"האקטואר הממונה" - כמשמעותו בסעיף 41ד לחוק הביטוח ;

"החזקה" - בין לבד ובין ביחד עם אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות נאמן, חברה נאמנות, חברה רישומים או בכל דרך אחרת ; ויראו כהחזקה בידי אדם אחד - גם החזקה בידי יחיד וקרובו הגר עמו או שפרנסת האחד על האחר ; לעניין זה, "קרוב" - כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ;

"הלוואה" - לרבות איגרת חוב ונייר ערך מסחרי, למעט ניירות ערך ממשלתיים וניירות ערך של מדינת חוץ מאושרת ולרבות השאלת ניירות ערך, ולגבי מבטח בהתחייבויות שאינן תלויות תשואה - לרבות מקדמות לסוכן ביטוח, יתרת חוב של סוכן ביטוח כלפי המבטח, וכן ערבויות בניכוי סכומים שהועברו למבטח משנה, מוכפלות בשיעורים שעליהם יורה הממונה ;

"הלוואה לעמית או למבוטח" - הלוואה שנתן משקיע מוסדי לעמית או למבוטח מכספי קופת גמל או מכספי תוכנית ביטוח, לפי העניין ;

"הסכמי ביטוח חיים צמוד" - הסכמים בין ממשלת ישראל לבין חברות ביטוח חיים, מכוח חוק המילווה חברות ביטוח, בדבר השקעה באיגרות חוב ;

"זכות במקרקעין" - בעלות או חכירה לדורות במקרקעין, לרבות זכות חוזית או אופציה לקבל זכות כאמור ;

"חבות" - התחייבות הנובעת מהלוואות, לרבות מהלוואות לעמיתים או למבוטחים ;

"חברה קרובה" - חברה אשר חברה אחרת שולטת בה או שהיא שולטת בחברה

אחרת או חברה אחרת שהיא בשליטה של אחת מהחברות כאמור ;

"חברה-בת", "חברה מוחזקת", "מדד", "מדד המחירים לצרכן" - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998¹³ (להלן - תקנות פרטי דין וחשבון) ;

"חווה עתידי" - כהגדרתו בסעיף 64(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות ;

"חוק השקעות משותפות בנאמנות" - חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹⁴ ;

"חוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות" - חוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995¹⁵ ;

"חשיפה לנכס בסיס" - סך החשיפה לכל אחד מאלה :

(1) נכס הבסיס ;

(2) נכס הבסיס הנגזר מהחזקות באופציה על פי הפרמטרים שמפרסמת הבורסה מזמן לזמן בתקנון המסחר ;

(3) חווה עתידי על נכס הבסיס בכמות הקבועה בתנאיו.

"יחידה בקרן" - מניה או יחידה בקרן חוץ או יחידת השתתפות בקרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעות יחידה לפי סעיף 3(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות ;

"לווה" - תאגיד או יחיד לרבות בן זוג, בעל חבות, וכן מספר לוויים כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות ;

"מדד מניות" - מדד המתייחס לסל מניות שמפרסמת הבורסה או בורסת חוץ או שמפרסם שוק מוסדר ;

"מדינת חוץ מאושרת" - מדינה שמדורגת בדירוג השקעה ;

"מחיר מימוש" - המחיר שבו ימומשו אופציה או חווה העתידי ;

"מחמ"מ (משך חיים ממוצע מתוקנן)" - תקופה, בשנים, ממועד החישוב ועד לפירעון הנכסים, לפי משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים לפירעון הנכסים ; חישוב התקופה ייעשה לגבי נכסים ועל פי נוסחאות שבתוספת הראשונה ;

"מכירה בחסר" - מכירה של נייר ערך שאינו של המוכר באחד מאלה :

(1) בבורסה - על פי התנאים שנקבעו בתקנון הבורסה, כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך (להלן - תקנון הבורסה) ;

(2) בבורסת חוץ או בשוק מוסדר - על פי התנאים הנדרשים שם ;

¹³ ק"ת התשנ"ח, עמ' 438 ; התשס"ה, עמ' 744.

¹⁴ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308 ; התשס"ו, עמ' 292 ;

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416 ; התשס"ו, עמ' 18.

"מסלול השקעה" - אפיק השקעה לכספי עמיתים או מבוטחים המאופייין במגבלות השקעה שנקבעו בתקנון קופת גמל או בפוליסת ביטוח, לפי העניין ;

"מקרקעין מניבים" - מקרקעין המניבים הכנסה שוטפת לבעל הזכות בהם, למעט הפרשי שיערוך, בששה חודשים לפחות מתוך שנים עשר החודשים האחרונים בכל עת; ואולם מקרקעין שטרם חלפו ששה חודשים מיום רכישתם או מיום קבלת האישור לאכלוסם, לפי המאוחר מביניהם, יראו כמקרקעין מניבים אם הניבו הכנסה שוטפת, למעט הפרשי שיערוך, לבעל הזכות בהם ;

"משכנתה" - לרבות הערת אזהרה בדבר משכנתה, מישכון זכות במקרקעין או מתן ייפוי כח בלתי חוזר למשקיע מוסדי המקנה לו זכות לרשום משכנתה או מישכון כאמור ;

"משקיע מוסדי" - כל אחד מאלה :

(1) חברה מנהלת - לגבי השקעות המבוצעות עבור קופת גמל שבניהולה, ובחברה מנהלת של קרן חדשה או קרן ותיקה - לגבי יתרת נכסי הקרן שלא הושקעו באיגרות חוב מיועדות ;

(2) מבטח - לגבי השקעות העומדות כנגד התחייבויות תלויות תשואה ;

"ניירות ערך" - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, לרבות איגרת חוב בלתי סחירה, תעודות שמנפיקה הממשלה, אופציה, חוזה עתידי, יחידות בקרן, יחידות או מניות בקרן חוץ, זכויות בשותפות, בין שהשותפות רשומה ובין שאינה רשומה, ונייר ערך מסחרי, והכול בין אם הם על שם ובין אם הם למוכ"ז ;

"נייר ערך ממשלתי" - איגרת חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת, לרבות תשלומים על חשבון איגרת חוב כאמור, ופיקדונות שהופקדו אצל החשב הכללי במשרד האוצר או בבנק ישראל במסגרת הסכמי ביטוח חיים צמוד ;

"ניירות ערך מסחריים" - ניירות ערך שמנפיק תאגיד, שהם התחייבות התאגיד לשלם למחזיק סכום כסף במועד שאינו מאוחר מתום שנה מיום ההנפקה, ושאינם ניתנים למימוש או להמרה לניירות ערך אחרים ;

"ניירות ערך מסחריים סחירים" - ניירות ערך מסחריים הרשומים למסחר בבורסה, בבורסת חוץ, או בשוק מוסדר ;

"ניירות ערך סחירים" - ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה, בבורסת חוץ, או בשוק מוסדר ;

"נכס בסיס" - הנכס נשוא ההתחייבות באופציה, בחוזה עתידי או בכל חוזה נגזר אחר ;

"נכס מותר להשקעה מחוץ לישראל" - כל אחד מאלה :

(1) מטבע או פיקדון המוחזקים במדינת חוץ מאושרת ;

(2) זכות במקרקעין במדינת חוץ מאושרת ;

(3) נייר ערך של תאגיד המאוגד במדינת חוץ מאושרת ;

(4) נייר ערך הנסחר במדינת חוץ מאושרת ;

(5) הלוואה לתושב מדינת חוץ מאושרת.

“נכסים” של משקיע מוסדי -

(1) לגבי חברה מנהלת- נכסי קופות הגמל שבניהולה, ולגבי חברה מנהלת של קרן חדשה או קרן ותיקה - נכסי הקרן שלא הושקעו באיגרות חוב מיועדות;

(2) לגבי מבטח- הנכסים המוחזקים על ידו לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה;

“נכסים נזילים”- כל אחד מאלה:

(1) איגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת הנסחרות בבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר;

(2) מזומנים;

(3) פיקדונות, לרבות פיקדון חשכ”ל, אשר מועד פירעונם יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרעם בתוך שלושה חודשים;

(4) איגרות חוב בלתי סחירות והלוואות בדירוג השקעה אשר מועד פירעונן יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרען בתוך שלושה חודשים, ואולם לגבי איגרת חוב או הלוואה שהאמור חל לגבי חלקן בלבד, ייחשב רק אותו החלק כנכס נזיל;

(5) נייר ערך מסחרי בדירוג A-3 ומעלה או נייר ערך מסחרי שמנפיק נייר הערך דורג בדירוג השקעה, ואשר מועד פירעונם יחול בתוך שלושה חודשים או שניתן לפרעם בתוך שלושה חודשים;

(6) יחידות בקרן ותעודות סל שניתנות לפירעון בכל עת;

(7) מניות הכלולות במדד תל אביב 25;

(8) מניות הכלולות במדד המניות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר, הרשומות למסחר בבורסת חוץ או בשוק מוסדר בכל מדינת חוץ מאושרת;

(9) איגרות חוב בדירוג השקעה הרשומות למסחר בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר;

(10) אופציית רכש 001;

(11) עסקת מכר חוזר בניירות ערך שמועד תום התקופה שנקבעה בה יחול בתוך שלושה חודשים.

“נציג חיצוני”- כמשמעותו בסעיף 11 לחוק קופות גמל;

“סכום התחייבות”- שווי התחייבות כפי שנרשם בדין וחשבון כספי אחרון, ואולם אם השתנה שווי ההתחייבות באופן מהותי במהלך תקופת הדוח, תובא בחשבון השפעתו על חישוב שווי ההתחייבות;

“עסקת מכר חוזר בניירות ערך”- כהגדרתה בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים,

"עסקה פנימית" – קבלת שירות מגורם קשור או הענקת שירות לגורם קשור, שכירת נכס מגורם קשור או השכרת נכס לגורם קשור, שהתשלום בעדן נפרע מתוך דמי ניהול שגובה המשקיע המוסדי.

"פיקדון" – סכום כסף המופקד אצל חבר בורסה, בנק, מבטח או מבטח משנה ;

"פיקדון חשכ"ל" – פיקדון מיוחד של כספים אצל החשב הכללי במשרד האוצר שהופקדו לפי הוראותיו ;

"צדדים קשורים" – כל אחד מאלה :

(1) צדדים שאחד מהם -

(א) מחזיק במישרין או בעקיפין ב- 20 אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה באחר, למעט החזקת אמצעי שליטה על ידי משקיע מוסדי בתאגיד אחר לפי הוראות תקנה 13 ;

(ב) רשאי למנות, במישרין או בעקיפין, את המנהל הכללי של האחר ;

(ג) מכהן כדירקטור או כמנהל כללי באחר ;

(2) תאגידים שהחברות בהם מותנית בחברות באחר ;

(3) צדדים כאמור בפסקאות (1) או (2) ותאגיד נוסף שאחד מהם מחזיק ב-20 אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בו ;

(4) חברה מנהלת וקופות הגמל שאותן היא מנהלת ;

(5) משקיעים מוסדיים המהווים קבוצת משקיעים ;

"קבוצת משקיעים" – משקיעים מוסדיים הנשלטים או המנוהלים בידי אותו אדם או שהשקעותיהם מנוהלות בידי אותו אדם, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, אלא אם כן הוכח, להנחת דעתו של הממונה, כי קיימות לגביהם מערכות ניהול נפרדות ובכללן דירקטוריון נפרד, ועדת השקעות נפרדת, יושב ראש דירקטוריון נפרד, מנהל כללי נפרד, מערך עובדים נפרד, מערך ניהול השקעות ובחירת נכסים נפרד ומשרדים נפרדים ;

"קבוצת תאגידים" – כל אחד מאלה :

(1) הלווה יחד עם אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידם ; לעניין זה מדינת ישראל וכל תאגיד שנשלט על ידה ובנק ישראל לא יכללו בקבוצה ;

(2) לוויים שמתקיים בהם אחד מאלה :

(א) אחד מהם לפחות ערב לחלק מהותי מחבות הלווה האחר או ערב ערבות בלתי מוגבלת בסכום להבטחת חבות מהותית של הלווה האחר ;

(ב) חבות כל אחד מהם למשקיע מוסדי עולה על 4 אחוזים משוויים המשוערך של נכסי המשקיע המוסדי, ולגבי מבטח ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה - חבות כל אחד מהם עולה על 5 אחוזים מההון העצמי של המבטח, וקיימת ביניהם תלות מסחרית מהותית שאינה מוגבלת לזמן קצר, לרבות על ידי הבטחת זכויות;

(3) כל מי שהממונה קבע אותו כחלק מן הקבוצה, למעט מי שהממונה גרע אותו ממנה;

"קרן השקעה" - כהגדרתה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008¹⁷;

"קרן חדשה" - קופת גמל משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח, שאושרה לראשונה אחרי יום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) ושנקבע לגביה כי היא זכאית לרכוש איגרות חוב מסוג "ערד";

"קרן חוץ" - כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"קרן כללית" - קופת גמל משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח, שאושרה לראשונה אחרי יום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) ושנקבע לגביה כי אינה זכאית לרכוש איגרות חוב מיועדות;

"שווה מזומנים" - פיקדונות לזמן קצר שהופקדו לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים;

"שווי משוערך של נכסים" - שוויים של נכסי המשקיע המוסדי כפי שנקבע בהוראות לפי סעיף 33 לחוק קופות גמל, למעט חובות מעבידים;

"שוק מוסדר" - מערכת שבאמצעותה מתנהל מסחר בניירות ערך בישראל או במדינת חוץ מאושרת על פי כללים שקבע מי שרשאי לקבעם על פי דין במדינה שהוא מתנהל בה; ואולם, אם המסחר בניירות ערך מתנהל ביותר ממדינה אחת - על ידי מי שרשאי לקבעם על פי דין באחת מהמדינות שהוא מתנהל בהן;

"שותפות" - שותפות רשומה כמשמעותה בסעיף 66 לפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975 או שותפות רשומה במדינת חוץ מאושרת או תאגיד בעל מאפיינים דומים הרשום במדינת חוץ מאושרת;

"תאגיד ביניים" - תאגיד שהקימו משקיע מוסדי או מבטח, לפי העניין, אחד או יותר, לצורך ביצוע השקעותיהם ושכל פעילותו היא החזקה בתאגיד אחר עבורם ובלבד שזכויותיו וחובותיו של המשקיע המוסדי או המבטח, לפי העניין, בתאגיד שבו מחזיק תאגיד הביניים אינן שונות מאילו של תאגידים אחרים המחזיקים בתאגיד שבו מחזיק תאגיד הביניים;

"תקנות הון עצמי" - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), תשנ"ח-1998¹⁸.

פרק ב': השקעות קופת גמל משלמת לקצבה

השקעות קרן ותיקה 2. (א) חברה מנהלת של קרן ותיקה תשקיע את נכסי הקרן כמפורט להלן:

¹⁷ ק"ת התשס"ח, עמ' 584.

¹⁸ ק"ת התשנ"ח, עמ' 472; התשס"ו, עמ' 88.

(1) באיגרות חוב מיועדות לקרן ותיקה שהונפקו לפני יום ד' באלול התשס"ג (1 בספטמבר 2003) או בפיקדון חשכ"ל הנובע מפדיון מוקדם של איגרות חוב כאמור;

(2) באיגרות חוב מיועדות מסוג "ערד", אם סך כל שווין של איגרות החוב לפי פסקה (1) פחת מ-30 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי הקרן - כך שהשיעור הכולל של איגרות החוב לפי פסקה זו יחד עם איגרות החוב לפי פסקה (1), ככל שישנן, יהיה 30 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי הקרן;

(3) בשיעור שלא יפחת מ-40 אחוזים משווים המשוערך של נכסי הקרן, באלה:

(1) באיגרות חוב של מדינת ישראל;

(2) בהלוואות, באיגרות חוב ובפיקדונות המדורגים בדירוג השקעה;

(3) ביחידות בקרן ובלבד ש-90 אחוזים לפחות מנכסי הקרן מושקעים בנכסים המנויים בסעיפים (1) או (2).

(4) בתעודת סל ובלבד ש-90 אחוזים לפחות מנכסי התעודה מושקעים בנכסים המנויים בסעיפים (1) או (2).

(5) בנכסים מחוץ לישראל שהם -

(א) איגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת;

(ב) הלוואות או פיקדונות המדורגים בדירוג השקעה של תאגיד שהוא תושב מדינת חוץ מאושרת או תושב מדינת ישראל;

(ג) קרן חוץ ובלבד ש-90 אחוזים לפחות מנכסי קרן החוץ מושקעים בנכסים המנויים בסעיפים (א) או (ב).

(4) יתר הנכסים של קרן ותיקה שלא הושקעו לפי פסקאות (1) עד (3) יושקעו לפי הוראות פרק ג', ואולם הכללים והמגבלות המפורטים בו יחולו ביחס לכלל נכסי הקרן.

(ב) קרן ותיקה רשאית להמשיך ולהחזיק ב-100 אחוזים מאמצעי השליטה של תאגיד עזר שבהם החזיקה ביום כ"ג בטבת התש"ס (1 בינואר 2000); בתקנת משנה זו, "תאגיד עזר" - תאגיד שאינו כשלעצמו קרן ותיקה, העוסק רק בתחום הפעולה המותר לקרן הוותיקה השולטת בו.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א)(4), תהיה הקרן רשאית להחזיק בנכסים שהועברו אליה מידי צדדים קשורים, לשם סיוע בהקטנת הגרעון האקטוארי שלה, באישורו מראש של הממונה ובתנאים שיוורה, ויראו נכסים כאמור כהשקעה באיגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה.

חברה מנהלת של קרן חדשה תשקיע 30 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי הקרן באיגרות חוב מסוג "ערד"; יתר הנכסים של קרן חדשה יושקעו לפי הוראות פרק

3. השקעות קרן חדשה

ג', אך הכללים והמגבלות המפורטים בו יחולו ביחס לכלל נכסי הקרן; ואולם חברה מנהלת של קרן חדשה רשאית להחזיק באגרות חוב מסוג "ערד" ביותר מ-30 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי הקרן, אם איגרות החוב -

(1) הונפקו לה לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) או שהועברו לה כדין;

(2) מוחזקות בחשבון נפרד, בהתאם להוראות הממונה, כנגד 70 אחוזים מהתחייבויות הקרן למי שהיה זכאי לקבל ממנה קצבה לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004).

על השקעות של קרן כללית ושל קופת גמל מרכזית לקצבה יחולו הוראות פרק ג'.

4. השקעות קרן כללית וקופת גמל מרכזית לקצבה

חברה מנהלת של קופת גמל משלמת לקצבה רשאית להעביר מזומנים למבטח משנה מחוץ לישראל בהתאם להוראות הממונה; בסעיף זה, "קופת גמל משלמת לקצבה" - למעט קופת ביטוח.

5. העברת מזומנים למבטח משנה מחוץ לישראל

פרק ג': השקעות משקיע מוסדי

(א) משקיע מוסדי רשאי להשקיע בכל נכס בכפוף למגבלות ולכללים שנקבעו בתקנות אלה.

6. השקעה בנכס ועמידה בשיעורי השקעה

(ב) משקיע מוסדי יעמוד, בכל עת, בשיעורי ההשקעה המותרים לו לפי תקנות אלה בנכס מסוים או בסוגי נכסים, לפי העניין, וכן במגבלות ובתנאים שנקבעו בתקנות אלה או בהוראות הממונה בנוגע להשקעה בהם.

(ג) המגבלות והתנאים שנקבעו למשקיע המוסדי בתקנות אלה יחולו, בנפרד, על כל מסלול השקעה ועל כלל נכסי המשקיע המוסדי בכל המסלולים.

משקיע מוסדי וכל עוסק מטעמו בניהול כספי עמיתים או מבוטחים יפעלו לפי הוראות סעיף 3(ב) עד (ה) לחוק קופות גמל וישקלו, בבואם להחליט על השקעות המשקיע המוסדי, בין השאר את אלה:

7. חובת נאמנות

(1) תזרים המזומנים הצפוי במשקיע המוסדי ובכלל זה קביעת שיעור מזערי של נכסים נזילים, ובשים לב לכספים המיועדים לתשלום קצבה למקבלי קצבאות;

(2) אפשרויות השקעה חלופיות מאותו סוג, בשים לב לתשואות ולסיכונים הצפויים וליחס ביניהם;

(3) המהות הכלכלית של הנכס המושקע לרבות החשיפות הנגזרות ממנו והיכולת לקבוע את אופן שערוכו;

(4) כאשר ההשקעה היא בניירות ערך - גם את כדאיות ההשקעה לפי איכות נייר הערך הנמדדת באמות מידה כלכליות מקובלות, וכן בשים לב לאיכות הממשל התאגידי בגוף המוחזק בהתאם להוראות הממונה בענין זה.

משקיע מוסדי יתקן חריגה מהוראות לפי תקנות אלה בדרך שעליה יורה הממונה; בהוראות הממונה לפי תקנה זו יורה הממונה על אופן תיקון החריגה והתקופה

8. חריגה משיעורי השקעה

לתיקונה, ורשאי הוא להורות על הנסיבות שבהן לא ייגבו דמי ניהול מן המבוטחים או העמיתים בעד הנכסים שההשקעה בהם חורגת מתקנות אלה בשל התקופה שבה לא תוקנה החריגה, והכל בהתייחס לסוגי הנכסים ולמהות החריגה; הוראות הממונה לא יגרעו מסמכויותיו להטיל עיצום כספי לפי חוק קופות גמל וחוק הביטוח, לפי העניין, בשל החריגה.

מבטח אינו רשאי להחזיק הוצאות רכישה נדחות כנגד התחייבויות תלויות תשואה, למעט החזקת הוצאות רכישה נדחות עד לגובה הוצאות הרכישה הנדחות לצורכי מס הכנסה, בכפוף לכך שהן נרשמו -

9. הוצאות רכישה נדחות

(1) בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003);

(2) בשל הפקדות שבוצעו עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004).

(א) משקיע מוסדי רשאי להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק לו הלוואות עד 5 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי המשקיע המוסדי.

10. השקעה בתאגיד מסוים והלוואות ליחיד

(ב) משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואות ליחיד עד 0.5 אחוז מהשווי המשוערך של נכסי המשקיע המוסדי; לעניין זה, "הלוואה ליחיד" - למעט הלוואה לעמית או למבוטח.

(ג) משקיע מוסדי רשאי להחזיק ביחידות בקרן עד 10 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו.

(ד) תקנת משנה (א) לא תחול על החזקת מזומנים ושווה מזומנים, לצורך ניהול תזרים מזומנים שוטף וכן על ניירות ערך ממשלתיים.

משקיע מוסדי רשאי להחזיק בניירות ערך של קבוצת תאגידים או להעניק הלוואות לקבוצת תאגידים או להפקיד פקדונות בידי אותה קבוצת תאגידים, עד 10 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו.

11. השקעה בקבוצת תאגידים

(א) משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להחזיק עד 20 אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ביחידות בקרן או בזכויות בשותפות ובלבד שהחזקותיהם אינן מקנות להם שליטה בתאגיד, בקרן או בזכויות בשותפות ושמינוי דירקטור מכוח אמצעי השליטה שבהחזקותיהם יהיה בהתאם להוראות הממונה; חרגה קבוצת משקיעים מהוראות תקנת משנה זו, ימכור המשקיע המוסדי שגרם לחריגה את השקעותיו העודפות בתאגיד, ואם היה המשקיע המוסדי חברה מנהלת - את החזקותיה העודפות של הקופה שהרכישה עבורה גרמה לחריגה; לעניין זה יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי, לפי פרקים ד' ו-ה'.

12. השקעה באמצעי שליטה של תאגיד

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להחזיק בזכויות בשותפות, בשיעור העולה על הקבוע בתקנת המשנה, בהתקיים התנאים שעליהם יורה הממונה; לעניין זה יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי לפי פרקים ד' ו-ה'.

(ג) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על החזקה של משקיע מוסדי או של קבוצת משקיעים בתאגיד ביניים, ואולם לעניין תקנות אלה יראו בהחזקתו של תאגיד הביניים באמצעי השליטה בתאגיד או בזכויות בשותפות כאילו הייתה החזקתם של המשקיע המוסדי או של קבוצת המשקיעים, לפי העניין, בתאגיד או בשותפות, בהתאם לשיעור החזקתם בתאגיד הביניים.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (א), קופת גמל או קבוצת משקיעים אשר ביום כ"ח באב התשנ"ח (20 באוגוסט 1998) (בתקנת משנה זו – המועד הקובע) החזיקה באמצעי שליטה של תאגיד שכל הכנסותיו הם מהשכרת בניינים שבחזקתו או בבעלותו של התאגיד בשיעור העולה על 10 אחוזים בקופה, 20 אחוזים בקבוצת משקיעים ו-10 אחוזים בקבוצת משקיעים המצויה בשליטת בנק, תהיה רשאית להמשיך ולהחזיק באמצעי שליטה בשיעור האמור עד יום " בטבת התשע"ה (1 בינואר 2014), ובלבד שאחרי המועד הקובע, לא השקיעו הקופה או קבוצת המשקיעים בתאגיד, בכל דרך שהיא, לרבות בדרך של הלוואת בעלים או איגרת חוב, סכומים חדשים, למעט סכומים שהתחייבה להשקיע לפני המועד הקובע;
בתקנת משנה זו –
"קופת גמל" – למעט קופת ביטוח;
"קבוצת משקיעים" – למעט משקיע מוסדי שהוא מבטח.

זכות במקרקעין 13. (א) משקיע מוסדי רשאי להשקיע בזכות במקרקעין בתנאים אלה:

(1) השווי המשוערך של ההשקעה בכל זכויותיו במקרקעין לא יעלה על 10 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו; לעניין זה, "השקעה" – לרבות בתאגיד או בזכויות בשותפות שעיקר עיסוקם הוא החזקת זכויות במקרקעין או ניהולם ולמעט השקעה בנייר ערך סחיר;

(2) 75 אחוזים לפחות מסך כל הזכויות במקרקעין של המשקיע המוסדי הם זכויות במקרקעין מניבים;

(3) השווי המשוערך של ההשקעה בנכס אחד לא יעלה על 3 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו; לעניין זה, "נכס אחד" – לרבות כמה נכסים המצויים באותו גוש ובאותה חלקה.

(ב) על אף האמור בתקנה 12(א), משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להחזיק בזכויות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, בשיעור העולה על הקבוע באותה תקנה, בהתקיים התנאים שעליהם יורה הממונה; לעניין זה יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי לפי פרקים ד' ו-ה'.

השקעה באיגרות חוב 14. משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להשקיע באיגרות חוב סחירות שאינן איגרות חוב של מדינת ישראל או בניירות ערך מסחריים סחירים של מנפיק עד 25 אחוזים מערכן הנקוב הכולל של איגרות החוב באותה סדרה או של ניירות ערך מסחריים סחירים; לעניין זה –

(1) "איגרות חוב סחירות", "ניירות ערך מסחריים סחירים" – למעט איגרות חוב או ניירות ערך מסחריים הרשומים למסחר בבורסת חוץ או בשוק מוסדר מחוץ לישראל;

(2) יימנו גם החזקותיהם של המבטח או החברה המנהלת שהם המשקיע המוסדי, לפי פרקים ד' ו-ה'.

הלוואות בלתי סחירות ופקדונות 15. משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואות, במגבלות ובתנאים שעליהם יורה הממונה, ככל שיורה.

הלוואות למבוטח ולעמית 16. (א) משקיע מוסדי רשאי לתת הלוואה למבוטח או לעמית, למעט עמית-מעביד ולמעט עמית או מבוטח שהוא נושא משרה במשקיע המוסדי, לפי הוראות הממונה לעניין זה.

- (ב) לעניין תקנה זו, בכל מקרה שמבוטח או חליפו דורש את תשלום ערך הפדיון שנקבע בפוליסת הביטוח או שעמית או חליפו מבקש למשוך את הכספים העומדים לזכותו בקופת הגמל, במלואם או בחלקם, באופן שהיתרה לאחר המשיכה תהיה נמוכה מההלוואות, יראו כיתרה העומדת לזכות המבוטח או העמית את היתרה בניכוי ההלוואות, והסכום שנוכה כאמור ישמש לפירעון ההלוואות; לעניין זה, "הלוואות" - יתרת חוב המבוטח או העמית למשקיע המוסדי בשל ההלוואות שנתנו לו.
17. משקיע מוסדי רשאי להשקיע מחוץ לישראל בנכסים מותרים להשקעה מחוץ לישראל.
18. משקיע מוסדי רשאי לרכוש או ליצור אופציה, בתנאים אלה:
- (1) שווי המשוערך של כל האופציות שרכש, למעט אופציית רכש 001, לא יעלה על 5 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסיו;
- (2) החשיפה הכוללת לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות החלות לפי תקנות אלה;
- (3) נכס הבסיס הוא נכס שאין לפי תקנות אלה איסור על המשקיע המוסדי להשקיע בו.
19. משקיע מוסדי רשאי לרכוש או ליצור חוזים עתידיים, בתנאים אלה:
- (1) החשיפה הכוללת לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות החלות לפי תקנות אלה;
- (2) נכס הבסיס הוא נכס שאין לפי תקנות אלה איסור על המשקיע המוסדי להשקיע בו.
20. שווי בטוחות
- (א) שווי הבטוחות בשל עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים, במכירות בחסר ובעסקאות מכר חוזר בניירות ערך, לא יעלה, בכל עת, על 5 אחוזים מהשווי המשוערך של נכסי המשקיע המוסדי.
- (ב) שווי הבטוחות בשל עסקאות כאמור בתקנת משנה (א), בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר יחושב על פי הקבוע בהוראות הבורסה, בורסת חוץ או השוק מוסדר, לפי העניין.
- (ג) שווי הבטוחות בשל עסקאות כאמור בתקנת משנה (א) שלא בבורסה, בבורסת חוץ או בשוק מוסדר, יחושב על פי המקובל בעסקאות מאותו סוג.
21. קבלת אשראי, שעבוד נכסים ומתן ערבויות
- (א) במסגרת השקעותיו לפי תקנות אלה לא יהיה משקיע מוסדי רשאי לקבל אשראי מכל סוג שהוא, לשעבד נכס מנכסיו, לערוב להתחייבות מכל סוג שהוא.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משקיע מוסדי יהיה רשאי -
- (1) לתת ערבות הנדרשת לרכישת נכס עבורו, ובלבד שסך סכום הערבות לא יעלה על חצי אחוז מנכסיו;
- (2) לשעבד נכס מנכסיו או להפקיד נכס אצל נאמן לצורך מתן בטוחות בשל עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים, מכירות בחסר ועסקאות

מכר חוזר בניירות ערך.

22. (א) משקיע מוסדי לא ישקיע, בין במישרין ובין בעקיפין, בעסקי מעביד של מבוטחיו או עמיתיו השכירים או בניירות ערך שלו, בעסקי חברה קרובה של מעביד כאמור או בניירות ערך שלה, אם סך כל כספי מבוטחיו או עמיתיו של מעביד כאמור, מהווה 10 אחוזים לפחות מסך כל כספי כלל המבוטחים או העמיתים אצל אותו משקיע מוסדי.
- (ב) חברה מנהלת של קופת גמל מרכזית לא תשקיע את כספי הקופה, בין במישרין ובין בעקיפין, בעסקי עמית או בעסקי חברה קרובה שלו או בניירות הערך שלהם, אם הכספים העומדים לזכות העמית-מעביד בקופה מהווים יותר מ- 10 אחוזים מנכסי הקופה.
- (ג) הוראות תקנות משנה (א) ו-(ב) לא יחולו על -
- (1) השקעה באיגרת חוב מיועדת או באיגרת חוב של מדינת ישראל;
 - (2) השקעה בנייר ערך נסחר בבורסה, ובלבד ששיעור ההשקעה אינו עולה על 5 אחוזים מסך כל ערכו הנקוב של נייר הערך מאותו סוג; לעניין זה, יראו את כל איגרות החוב שהוציא תאגיד כלשהו כנייר ערך מסוג אחד, ואת כל ניירות הערך האחרים - כסוג שני;
 - (3) החזקת מזומנים ושווה מזומנים.
23. עסקה עם גורם קשור ובאמצעותו והשקעה בגורם קשור משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקה עם גורם קשור ובאמצעותו, או להשקיע בו, בתנאים שהיו חלים ובמחיר שהיה משולם לגורם שאינו קשור, באותן הנסיבות וכן בתנאים ובשיעורים שעליהם יורה הממונה.
24. עסקה פנימית משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקה פנימית לאחר שקיבל מראש ובכתב את אישור הדירקטוריון או ועדה אחרת שמינה הדירקטוריון לעניין זה.
25. (א) ניהול השקעות בידי מנהל תיקים משקיע מוסדי רשאי להתקשר עם יחיד שהוא בעל רישיון ניהול תיקי השקעות העובד בחברה שהיא בעלת רישיון מנהל תיקי השקעות, עם חברה בעלת רישיון מנהל תיקי השקעות או עם יחיד או חברה שהם תושבי מדינת חוץ מאושרת המורשים לנהל תיקי השקעות על פי הדין החל באותה מדינה, לאחר שקיבל אישור של ועדת השקעות.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משקיע מוסדי רשאי לנהל את השקעותיו באמצעות מי ששולט בו, חברה הנמצאת בשליטתו או בשליטת מי ששולט בו, גם אם אינם בעלי רישיון לניהול תיקי השקעות ובכפוף להוראות כל דין.
26. עסקאות מחוץ לבורסה משקיע מוסדי רשאי לקנות ולמכור נייר ערך סחיר בעסקה מחוץ לבורסה או מחוץ לבורסת חוץ או מחוץ לשוק מוסדר, לפי נוהל שקבעה ועדת ההשקעות.
27. אישור השקעות במקרים מיוחדים הממונה רשאי, בנסיבות מיוחדות ולשם שמירה על עניינם של המבוטחים או העמיתים, לאשר השקעה של משקיע מוסדי, אף אם אינה עומדת בהוראות תקנות אלה, לתקופה שאינה עולה על שישה חודשים, ורשאי הוא להאריך את התקופה האמורה לתקופה נוספת אחת שלא תעלה על שישה חודשים באישור שר האוצר; האישור יפורסם באתר האינטרנט של משרד האוצר.

פרק ד': השקעות חברה מנהלת

28. השקעות חברה מנהלת
- (א) חברה מנהלת תחזיק בנכסים נזילים 50 אחוזים לפחות מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה המנהלת), התשע"א-2011.
- (ב) על ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת יחולו הוראות תקנות 6(א) ו-10, 11, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 33 בשינויים אלה:
- (1) בכל מקום, במקום "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת";
- (2) בכל מקום, במקום "השווי המשוערך של נכסיו" יראו כאילו נאמר "ההון העצמי המזערי הנדרש";
- (3) בתקנה 33 - בכל מקום, במקום "הונו העצמי" יראו כאילו נאמר "הונה העצמי המזערי הנדרש" ובמקום "מבטח" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת".
- (ג) על השקעות החברה המנהלת יחולו תקנות 12, 13(ב), 14, 25, 27 בשינוי הבא: בכל מקום, במקום "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "חברה מנהלת".
- (ד) חברה מנהלת רשאית להשקיע בזכות במקרקעין, ובלבד שסכום ההשקעה בנכס אחד לא יעלה על 15 אחוזים מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה.
- (ה) חברה מנהלת אינה רשאית לתת הלוואות כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, לסוכן ביטוח או לעובד או לנושא משרה בחברה או בתאגיד שהוא צד קשור לחברה.
- (ו) חברה מנהלת לא תחזיק יותר מ-20 אחוזים מאמצעי השליטה בתאגיד כלשהו, למעט חברה בת שהיא חברה מנהלת, כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה.

פרק ה': השקעות מבטח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה

סימן א' : סוגי התחייבויות

29. סוגי התחייבויות
- ההתחייבויות של מבטח וההון עצמי שלו יסווגו כמפורט להלן:
- (1) סוג 10 - התחייבויות הנובעות מעסקי ביטוח חיים צמוד מדד, צמוד לשער החליפין של מטבע חוץ או נקוב במטבע חוץ בישראל;
- (2) סוג 20 - התחייבויות תלויות תשואה; התחייבויות מסוג 20 יחולקו לסוגי משנה אלה:
- (א) סוג 21 - התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003);
- (ב) סוג 22 - התחייבויות הנובעות מכספי היסכון בפוליסות ביטוח חיים

שהונפקו החל ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004);

(ג) סוג 23 - התחייבויות הנובעות מכיסויים ביטוחיים שהם חלק מפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) או שהם תוספת קבועה להן, וכן התחייבות הנובעות מפוליסות ביטוח סיעודי;

ואולם מבטח רשאי לכלול בהתחייבויות מסוג 22 ו-23, לפי העניין, גם התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים שהונפקו לפני ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004), לפי שיקול דעתו.

(3) סוג 30 - התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח חיים שאינה נכללת בהתחייבות מסוג 10 או 20;

(4) סוג 40 - התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח כללי בישראל;

(5) סוג 50 - התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח חיים בחוץ לארץ;

(6) סוג 60 - התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח כללי בחוץ לארץ;

(7) סוג 70 - סכום ההון העצמי עד לגובה ההון העצמי המזערי הנדרש לפי תקנות ההון העצמי;

(8) סוג 80 - ההון העצמי שמעבר להון העצמי המזערי הנדרש לפי תקנות ההון העצמי;

(9) סוג 90 - התחייבויות אחרות שאינן נכללות בפסקאות (1) עד (8).

תחולה 30. הוראות פרק זה יחולו על התחייבויות מסוג 10, 30, 40, 50, 60, 70, 80 ו-90 (להלן - התחייבויות שאינן תלויות תשואה) בלבד, אלא אם כן צוין כי הן חלות גם ביחס להתחייבות מסוג 20.

סימן ב': הגבלות על השקעת מבטח

הוצאות רכישה נדחות 31. מבטח יחזיק הוצאות רכישה נדחות כמפורט להלן:

(1) בביטוח חיים -

(א) כנגד התחייבות מסוג 10 בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום י"ד בטבת התשנ"א (31 בדצמבר 1990);

(ב) כנגד התחייבות מסוג 70 בסכום שאינו עולה על הצירוף של שני אלה:

(1) הוצאות הרכישה הנדחות בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל ביום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004);

(2) 55 אחוזים מההפרש בין יתרת הוצאות הרכישה הנדחות בביטוח חיים כפי שנרשם בספרי המבטח, לבין יתרת הוצאות הרכישה הנדחות לצורכי מס הכנסה בכפוף לכך שנרשמו -

(א) בשל פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד יום ו' בטבת, התשס"ד (31 בדצמבר 2003);

(ב) בשל הפקדות שבוצעו עד יום י"ט בטבת, התשס"ה
(31 בדצמבר 2004);

(ג) כנגד התחייבויות מסוג 80 ו-90.

(2) בביטוח כללי - כנגד התחייבויות מסוג 40 ו-60 בלבד; לעניין זה, "ביטוח כללי" - כל ענפי הביטוח כמשמעותם בהודעת ענפי ביטוח, למעט ביטוח חיים וביטוח מפני מחלות ואשפוז.

(3) בביטוח מפני מחלות ואשפוז - כנגד התחייבויות מסוג 70, 80 ו-90 בלבד.

(א) על השקעות מבטח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה יחולו הוראות תקנות 6, 10, 11, 12, 13(א), 13(ב), 14, 15, 17, 18, 19, 20, 25, 27 בשינויים אלה: החלת הוראות פרק ג' 32.

(1) בכל מקום, במקום "משקיע מוסדי" יראו כאילו נאמר "מבטח";

(2) בכל מקום, במקום "השווי המשוערך של נכסיו" יראו כאילו נאמר "סכום כל סוג התחייבות בנפרד";

(3) בתקנה 10 יראו כאילו אחרי תקנת משנה (ד) נאמר:

"(ה) השקעה כאמור בתקנת משנה (א), למעט פיקדון המוחזק בבנק, לא תעלה על 15 אחוזים מההון העצמי של המבטח, והשקעה כאמור הכוללת פיקדון המוחזק בבנק ובבנקים הנשלטים על ידו לא תעלה על 30 אחוזים מההון העצמי של מבטח; הוראה זו לא תחול על מבטח העוסק בביטוח מפני נזקי טבע בחקלאות בלבד";

(4) בתקנה 11, יראו את האמור בה כאילו היה תקנת משנה (א), ואחריה נאמר:

"(ב) השקעה כאמור בתקנת משנה (א), לא תעלה על 30 אחוזים מההון העצמי של מבטח.";

(5) בתקנה 15, יראו את האמור בה כאילו היה תקנת משנה (א), ואחריה נאמר:

"(ב) מבטח רשאי לתת הלוואה לעובדו בהתקיים כל אלה:

(1) ההלוואה ניתנה לפי נוהל שאישר הדירקטוריון;

(2) ההלוואה ניתנה בתנאים מסחריים רגילים;

(3) סכום כל ההלוואות שניתנו לעובדים למעט הלוואות למבוטח לפי הוראות תקנה 16, לא יעלה על 10 אחוזים מהונו העצמי של המבטח;

(4) היה העובד נושא משרה במבטח – התקיימו גם התנאים שבתקנה 33.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב)(2), מבטח רשאי לתת

הלוואה לעובדו, שלא בתנאים מסחריים רגילים, ובלבד שסכום כל ההלוואות לאותו עובד לא יעלה על 100,000 שקלים חדשים.

(6) בתקנה 20, אחרי תקנת משנה (ג) יראו כאילו נאמר:

"(ד) בתקנה זו, "בטוחה" - לרבות מסגרת אשראי שנוצלה לשם ביצוע עסקאות באופציות, בחוזים עתידיים ומכירות בחסר.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), הוראת תקנה 13(א)(3) לא תחול על התחייבויות מסוג 70, 80 או 90.

(א) לא ישקיע מבטח בגורם קשור, ולא יעשה עמו עסקה, אלא בהתקיים התנאים הבאים:

.33

מגבלות על השקעות בגורמים קשורים שונים ועסקאות עמם

(1) סך כל ההשקעות בגורמים כאמור לא יעלה על 10 אחוזים מהונו העצמי של המבטח;

(2) בהשקעה או בעסקה בנכסים לא סחירים או בניירות ערך סחירים מחוץ לבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר - ניתן אישור מראש ובכתב מוועדת הביקורת של המבטח;

(3) בהשקעה שהיא הלוואה - ההלוואה שנתן המבטח לגורם הקשור לא תובטח בניירות ערך שהנפיק המבטח או התאגיד השולט בו או מי שנמצא בשליטתם;

(4) ההשקעה או העסקה תדווח למליאת הדירקטוריון בישיבתו הראשונה לאחר ביצועה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מבטח לא ישקיע באדם השולט בו או בכך זוגו של אדם כאמור ולא יעשה עמם עסקה.

(ג) תקנה זו לא תחול על הסכמי ביטוח משנה.

(א) מבטח לא ישלוח ולא יחזיק יותר מעשרים אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה אלא בתאגיד כמפורט להלן:

.34

שליטה והחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח

(1) מבטח אחר;

(2) סוכן תאגיד;

(3) חברה מנהלת;

(4) תאגיד שעיסוקו היחיד הוא החזקת נכסי מקרקעין וניהולם;

(5) תאגיד שעיסוקו היחיד הוא ניהול השקעות או העמדת אשראי עבור המבטח ועבור גופים מוסדיים אחרים שבשליטת המבטח או בשליטת מי ששולט במבטח;

(6) תאגיד מסוג אחר שעיסוקו העיקרי קשור בפעילותו השוטפת של המבטח.

- (ב) השקעה בתאגיד המנוי בפסקאות (5) ו-(6) טעונה אישורו מראש של הממונה.
- (ג) השקעה בתאגיד המוחזק או נשלט על ידי המבטח, כאמור בתקנת משנה (א), תעמוד כנגד התחייבות מסוג 80 בלבד, למעט השקעות במבטח או בחברה מנהלת.
- (ד) לעניין זה, יובאו בחשבון גם השקעות המוחזקות על ידי חברה המנהלת לפי פרק ד' שהיא צד קשור למבטח והשקעות המוחזקות על ידי קבוצת משקיעים שהמבטח הוא חלק ממנה.
- (א) 35. לא ישקיע מבטח, במישרין או בעקיפין, במבטח אחר או בחברה-אם של מבטח אחר אלא אם כן התקיימו כל אלה:
- (1) שיעור החזקתו בכל סוג של אמצעי שליטה במבטח אחר או בחברה-אם של מבטח אחר, אינו עולה על אחוז אחד;
- (2) שיעור השקעתו בנייר ערך שאינו מקנה אמצעי שליטה אינו עולה על חמישה אחוזים מהערך הנקוב של אותו נייר ערך;
- (3) סך כל השקעותיו בניירות ערך של מבטח אחר או של חברה אם של מבטח אחר, אינו עולה על אחוז אחד מהונו העצמי;
- (4) סך כל השקעותיו בניירות ערך של מבטחים אחרים או חברות אם של מבטחים אחרים, אינו עולה על חמישה אחוזים מהונו העצמי;
- ואולם אם ניתן למבטח היתר לפי סעיף 32 לחוק הביטוח יחולו הוראות ההיתר.
- (ב) השקעה של מבטח, במישרין או בעקיפין, בסוכן תאגיד תוחזק כנגד התחייבות מסוג 80.
- (ג) בתקנה זו -
- "השקעה" - מתן הלוואה, יצירת יתרת חובה שלא במהלך הרגיל של עסקי ביטוח ורכישת ניירות ערך, לרבות ניירות ערך שמבטח ערב לביטחונם;
- "חברה-אם" של מבטח - תאגיד שמתקיימים בו שני אלה:
- (1) הוא מחזיק יותר מחמישים אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח;
- (2) חלקו בהון העצמי של המבטח עולה על חמישים אחוזים מהונו העצמי.
- (א) 36. השקעות מהסוגים המפורטים להלן יוחזקו כנגד התחייבויות מסוג 70 עד 90 בלבד -
- (1) נכסים לא כספיים שלא נקבעה לגביהם הוראה מפורשת בתקנות אלה;
- (2) מס נדחה;
- (3) הוצאות רכישת תיק ביטוח ממבטח אחר.

השקעה במבטח או בתאגיד העוסק בתיווך לעניין ביטוח

השקעות כנגד התחייבות מסוג 70 עד 90

(ב) מבטח רשאי להחזיק בזכויות במקרקעין, ובלבד שסכום ההשקעה בנכס אחד לא יעלה 10 אחוזים בהתחייבות מסוג 90, בהתחייבות מסוג 70 - 15 אחוזים; הוראה זו לא תחול על התחייבות מסוג 80.

סימן ג': הוראות כלליות

הצמדת השקעות 37. תנאי ההצמדה של ניירות ערך, פיקדונות והלוואות יתאמו את תנאי ההצמדה של סוג ההתחייבות שכנגדה הם מוחזקים; הוראה זו לא תחול על התחייבויות מסוג 30, התחייבויות מסוג 41, והתחייבויות מסוג 70, 80 ו-90.

נכסי המבטח 38. (א) מבטח יחזיק בנכס רק אם זכותו בו היא זכות בעלות, לרבות זכות חכירה לדורות, ושליטתו בו מלאה, שלמה וישירה ולא רובצים עליו שעבוד או משכנתה.

(ב) מבטח רשאי להפקיד כספים בפיקדון או להחזיק ניירות ערך במשמורת אצל מי שהוא חבר בורסה לפי תקנון הבורסה, או אצל גופים אחרים שיאשר הממונה, ובכפוף להוראות שייתן בעניין זה.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א) ובכפוף לאמור בתקנה 20, מבטח רשאי להפקיד ביטחונות בבנק, במסלקה, אצל חבר בורסה או במוסד כספי שאישר הממונה, כנגד השקעה באופציות, בחוזים עתידיים, במכירות בחסר או בעסקת מכר חוזר בניירות ערך.

העברת כספים למבטח משנה מחוץ לארץ 39. מבטח ישראלי רשאי להעביר למבטח משנה מחוץ לישראל מזומנים מעסקיו שמקורם בישראל, בהתאם להוראות הממונה.

סימן ד':

סוג 10 – השקעות כנגד התחייבויות בישראל הנובעות מעסקי ביטוח חיים צמוד ערך או נקוב במטבע חוץ

סוגי התחייבויות משנה 40. התחייבויות מסוג 10 יחולקו לסוגי משנה אלה:

(1) סוג 11 - התחייבות הצמודה למדד המחירים לצרכן שבגינה המבטח זכאי לרכוש איגרות חוב מיועדות;

(2) סוג 12 - התחייבות הצמודה למדד המחירים לצרכן שבגינה המבטח אינו זכאי לרכוש איגרות חוב מיועדות;

(3) סוג 13 - התחייבות הצמודה לשער החליפין של הדולר של ארה"ב או נקובה במטבע כאמור;

(4) סוג 14 - התחייבות הצמודה לשער החליפין של האירו או נקובה במטבע כאמור;

(5) סוג 15 - התחייבות הצמודה למדד מניות או למטבעות שאינם נמנים עם התחייבויות מסוג 12 עד 14 או שאינה נקובה במטבעות כאמור.

41. הצמדת השקעות
 על אף האמור בתקנה 37, רשאי מבטח להחזיק נכסים שתנאי הצמדתם שונים מתנאי ההצמדה של סוג ההתחייבות שכנגדה הם מוחזקים, לפי שיעורים אלה:
- (א) בהתחייבות מסוג 11 - עד 10 אחוזים מסכום כל ההתחייבות;
 (ב) בהתחייבות מסוג 12 - עד 25 אחוזים מסכום כל ההתחייבות;
 (ג) בהתחייבות מסוג 13 עד 15 - עד 15 אחוזים מסכום כל סוג ההתחייבות בנפרד.
42. השקעות כנגד התחייבות מסוג 12 עד 15
 מבטח לא ישקיע כנגד התחייבויות מסוג 12 עד 15 בזכויות במקרקעין, במניות, באופציות ובחוזים עתידיים.
- (א)
 (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מבטח רשאי להשקיע באופציות ובחוזים עתידיים שנכס הבסיס שלהן הוא ריבית, מדד, מדד מניות או שער חליפין, ובלבד שהשקעות כאמור נועדו לגדר סיכונים.
43. ניהול כספים בהתחייבות מסוג 10
 מבטח יקבע כללים לניהול כספים בפוליסות שאין כנגדן או כנגד חלקן איגרות חוב מיועדות, אשר יכללו, בין היתר, נושאים אלה:
- (1) התאמה של מחמ"מ הנכסים המוחזקים כנגדן למחמ"מ ההתחייבויות;
 (2) שיעור מזערי של נכסים נזילים.

סימן ה':

סוג 30 – השקעות כנגד התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח חיים שאינה נכללת בהתחייבות מסוג 10 או 20

44. סוגי התחייבויות משנה
 התחייבויות מסוג 30 יחולקו לסוגי משנה אלה:
- (1) סוג 31 - התחייבות הנובעת מעסקי ביטוח חיים בלתי צמוד;
 (2) סוג 32 - עתודה אקטוארית לביטוח סיעודי ולאובדן כושר עבודה.
45. מחמ"מ על נכסים
 המחמ"מ על סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות מסוג 31 ו-32 ייקבע בידי ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה, על פי הנתונים שיציג האקטואר הממונה.

סימן ו':

סוג 40 – השקעות כנגד התחייבויות בישראל הנובעות מעסקי ביטוח כללי במטבע ישראלי ובמטבע חוץ

46. סוגי התחייבויות משנה
 התחייבויות מסוג 40 יחולקו לסוגי משנה אלה:
- (1) סוג 41 - התחייבות הנקובה במטבע ישראלי;
 (2) סוג 42 - התחייבות הצמודה למטבע חוץ או נקובה במטבע חוץ.
47. הצמדת השקעות
 על אף האמור בתקנה 37, רשאי מבטח להחזיק נכסים שתנאי הצמדתם שונים מתנאי ההצמדה של התחייבות מסוג 42 בשיעור שלא יעלה על 20 אחוזים מסכום ההתחייבות.

48. מחמ"מ על נכסים
המחמ"מ על סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבות מסוג 41 ו-42 ייקבע בידי ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה, על פי הנתונים שיציג האקטואר הממונה.
49. אשראי למגורים מובטח במשכנתה
מבטח שבידיו רשיון לעסוק בביטוח אשראי למגורים, המובטח במשכנתה בלבד, לא יחזיק בזכות במקרקעין בישראל, או באיגרת חוב מגובה בזכות במקרקעין שהונפקה בישראל, אלא אם כן נדרש לרכוש נכסים אלה במהלך עסקיו הרגילים ובתנאים שאישר הממונה.

סימן ז':

סוג 70 – השקעות כנגד סכום ההון העצמי עד לגובה סכום ההון העצמי המזערי הנדרש לפי תקנות ההון העצמי

50. השקעות המבטח
(א) מבטח רשאי להשקיע בהשקעות לפי תקנה 36(א) כנגד התחייבויות מסוג 70, ובלבד שסך כל שווי השקעות כאמור לא יעלה על 30 אחוזים מההתחייבות כאמור.
(ב) תקנה זו לא תחול על השקעות שהמבטח נדרש להעמיד בשלהן הון עצמי נוסף לפי תקנה 5 לתקנות ההון העצמי.
51. נכסים נזילים
(א) מבטח יחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מההתחייבות מסוג 70, בניכוי סכום שווי כל הנכסים הנזילים הנדרש ממבטח שהוא חברה-בת שלו, כשהוא מוכפל בשיעור החזקתו בחברה כאמור, ואולם הממונה רשאי להורות למבטח מסוים או למבטחים מסוג מסוים להחזיק בנכסים נזילים בסכום גבוה יותר.
52. שליטה בבנק, חברה מנהלת או במבטח אחר
מבטח לא ישקיע, במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות חברה-בת שלו, בבנק, בחברה מנהלת או במבטח אחר הנשלטים על ידו כנגד התחייבות מסוג 70, בסכום העולה על תוספת ההון הנדרש לפי תקנה 5 לתקנות ההון העצמי.

פרק ו' : הוראות כלליות

53. תיעוד בכתב
מבטח וחברה מנהלת ישמרו תיעוד מלא של עסקאות שביצעו לפי הוראות תקנות אלה לתקופה של שבע שנים לפחות וידווחו עליהן לממונה, לפי דרישתו.
54. תחילה
(א) תחילתן של תקנות אלה, למעט כאמור בתקנת משנה (ב), 30 ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה).
(ב) תחילתה של תקנה 51 - שישה חודשים מיום התחילה.
55. הוראות מעבר
גוף מוסדי אשר ביום פרסומן של תקנות אלה –
- (1) השקיע כדין בפיקדון, בהלוואה, לרבות הלוואה למבוטח או לעמית, או באיגרת חוב בלתי סחירה בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק באותו פיקדון, באותה הלוואה או איגרת חוב בלתי סחירה עד ליום שבו ניתן יהיה, על פי תנאי הפיקדון ההלוואה או איגרת חוב, לפי העניין, לפדותם בלא קנס;
- (2) החזיק כדין זכויות בקרן השקעה בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק זכויות כאמור עד למועד שהתפרקה בו הקרן;

(3) השקיע כדין בנכס אשר אינו מנוי בפסקאות (1) עד (2), בניגוד להוראות תקנות אלה, רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס עד תום שלושה חודשים מיום פרסומן של תקנות אלה.

תוספת ראשונה

(הגדרת "מחמ"מ" בתקנה 1)

חישוב מח"מ, ומח"מ מתוקנן (מחמ"מ)

מקרא:

D - משך חיים ממוצע (מח"מ);

MD - מח"מ מתוקנן;

R_t - שיעור התשואה לפדיון לתקופה t (באחוזים);

C_t - תזרים בזמן t;

t - זמן (בשנים);

N - התקופה שנתרה לפירעון (בשנים).

(1) חישוב משך חיים ממוצע -

$$D = \frac{\sum_{t=1}^N \frac{C_t * t}{(1 + R_t)^t}}{\sum_{t=1}^N \frac{C_t}{(1 + R_t)^t}}$$

(2) חישוב משך חיים ממוצע מתוקנן -

$$MD = \frac{D}{1 + R}$$

התשע"א _____

2011 _____

(חמ 3-3816)

יובל שטייניץ
שר האוצר

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' __), התשע"א - 2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א)(3), 26, 30(ב), 32(ב) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005,¹ ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

- ביטול תקנות
1. בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964,² תקנות 30, 32, 33, 41 עד 41ה(א), 41ה(א), 41ה2, 41כ ו-58א - בטלות.
- תחילה
2. תחילתן של תקנות אלה, 30 ימים מיום פרסומן.

התשע"א _____

(2011 _____)
(חמ 129-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשס"ח עמ' 160.
² ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302; התשס"ו, עמ' 58; התשס"ח, עמ' 633.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויות)(תיקון), התשע"א-2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 36 ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹, אני מתקין תקנות אלה:

ביטול תקנות	. 1	בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויות), התשס"א-2001 ² (להלן - התקנות העיקריות), תקנות 63 עד 65 ופרקים ב', ג', ד' ו-ו' בטלים.
תחילה	. 2	(א) תחילתן של תקנות אלה, למעט כאמור בתקנת משנה (ב), 30 ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה).
	(ב)	תחילתה של תקנה 1 לענין ביטולה של תקנה 57 בפרק ו' לתקנות העיקריות - שישה חודשים מיום התחילה.

התשע"א _____

(2011 _____)

(חמ 1087-3)

יובל שטייניץ
שר האוצר

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.
² ק"ת התשס"א, עמ' 607; התשס"ד, עמ' 885.